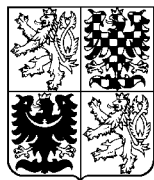

Ročník 2018

SBÍRKA MEZINÁRODNÍCH SMLUV

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 8

Rozeslána dne 13. února 2018

Cena Kč 97,–

O B S A H:

11. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy Rady Evropy proti obchodování s lidskými orgány

---

11

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 25. března 2015 byla v Santiagu de Compostela otevřena k podpisu Úmluva Rady Evropy proti obchodování s lidskými orgány. Jménem České republiky byla Úmluva podepsána téhož dne.

S Úmluvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky Úmluvu ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka Rady Evropy, depozitáře Úmluvy, dne 21. září 2017.

Při ratifikaci Úmluvy byly učiněny následující výhrady České republiky:

„V souladu s článkem 4 odst. 2 Úmluvy si Česká republika vyhrazuje právo nepoužít ustanovení článku 4 odst. 1 písm. a) na odběr orgánu z těla žijícího dárce, a to ve výjimečných případech, kdy nemusí být dán souhlas dárce.

V České republice platí § 4 zákona č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů. První odstavec tohoto ustanovení stanoví, že od dárců, kterými jsou nezletilé osoby, osoby s omezenou způsobilostí k právním úkonům nebo osoby zbavené způsobilostí k právním úkonům v plném rozsahu, respektive od dárců, kterými jsou osoby, které nenabýly plné svéprávnosti, nebo osoby s omezenou svéprávností nebo osoby, které s odběrem vyslovily souhlas, avšak s ohledem na jejich momentální zdravotní stav lze důvodně předpokládat, že i přes úplné poučení nezvážíly nebo nemohly zvážit veškeré důsledky spojené s odběrem obnovitelné tkáně pro vlastní zdraví (dále jen „osoba neschopná vyslovit souhlas“), lze provést pouze odběr obnovitelné tkáně, není-li dále stanoveno jinak, a to pouze pokud:

- a) není k dispozici žádný vhodný dárce, který je schopen dát výslovný a konkrétní souhlas,*
- b) příjemcem je sourozenec dárce,*
- c) darování představuje možnost záchrany života příjemce,*
- d) zákonný zástupce dárce, kterým je nezletilá osoba nebo osoba zbavená způsobilostí, respektive osoba, která není plně svéprávná, vyslovil podle § 7 odst. 4 s tímto odběrem souhlas,*
- e) etická komise vyslovila podle § 5 odst. 5 písm. b) s tímto odběrem souhlas, a*
- f) tento dárce neprojevuje s darováním nesouhlas.*

Druhý odstavec pak stanoví, že ustanovení odstavce 1 písm. b) a c) se nevztahuje na odběr buněk, pokud tento odběr představuje jen minimální riziko pro zdraví a život dárce.“

„V souladu s článkem 10 odst. 3 Úmluvy si Česká republika vyhrazuje právo neaplikovat ustanovení článku 10 odst. 1 písm. e) v celém jeho rozsahu a aplikovat jej pouze v rozsahu následujícím: Podle zákona České republiky se posuzuje i trestnost činu, který v cizině spáchala osoba bez státní příslušnosti, která má na jejím území trvalý pobyt.“

„V souladu s článkem 30 odst. 2 Úmluvy si Česká republika vyhrazuje právo aplikovat článek 5 Úmluvy v případě orgánů odebraných z těla zemřelého pouze na jednání, kterého se pachatel dopustí v úmyslu obohatit sebe nebo jiného.“

Úmluva vstupuje v platnost na základě svého článku 28 odst. 3 dne 1. března 2018 a tímto dnem vstupuje v platnost i pro Českou republiku.

Anglické znění Úmluvy a její překlad do českého jazyka se vyhláší současně.

Council of Europe Convention against Trafficking in Human Organs

Santiago de Compostela, 25.III.2015

Council of Europe Treaty Series No. 216

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other signatories to this Convention;

Bearing in mind the Universal Declaration of Human Rights, proclaimed by the United Nations General Assembly on 10 December 1948, and the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (1950, ETS No. 5);

Bearing in mind the Convention for the Protection of Human Rights and Dignity of the Human Being with Regard to the Application of Biology and Medicine: Convention on Human Rights and Biomedicine (1997, ETS No. 164) and the Additional Protocol to the Convention on Human Rights and Biomedicine concerning Transplantation of Organs and Tissues of Human Origin (2002, ETS No. 186);

Bearing in mind the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime (2000) and the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings (2005, CETS No. 197);

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Considering that the trafficking in human organs violates human dignity and the right to life and constitutes a serious threat to public health;

Determined to contribute in a significant manner to the eradication of the trafficking in human organs through the introduction of new offences supplementing the existing international legal instruments in the field of trafficking in human beings for the purpose of the removal of organs;

Considering that the purpose of this Convention is to prevent and combat trafficking in human organs, and that the implementation of the provisions of the Convention concerning substantive criminal law should be carried out taking into account its purpose and the principle of proportionality;

Recognising that, to efficiently combat the global threat posed by the trafficking in human organs, close international co-operation between Council of Europe member States and non-member States alike should be encouraged,

Have agreed as follows:

Chapter I – Purposes, scope and use of terms

Article 1 – Purposes

The purposes of this Convention are:

- a to prevent and combat the trafficking in human organs by providing for the criminalisation of certain acts;
- b to protect the rights of victims of the offences established in accordance with this Convention;
- c to facilitate co-operation at national and international levels on action against the trafficking in human organs.

In order to ensure effective implementation of its provisions by the Parties, this Convention sets up a specific follow-up mechanism.

Article 2 – Scope and use of terms

- 1 This Convention applies to the trafficking in human organs for purposes of transplantation or other purposes, and to other forms of illicit removal and of illicit implantation.
- 2 For the purposes of this Convention, the term:
  - “trafficking in human organs” shall mean any illicit activity in respect of human organs as prescribed in Article 4, paragraph 1 and Articles 5, 7, 8 and 9 of this Convention;
  - “human organ” shall mean a differentiated part of the human body, formed by different tissues, that maintains its structure, vascularisation and capacity to develop physiological functions with a significant level of autonomy. A part of an organ is also considered to be an organ if its function is to be used for the same purpose as the entire organ in the human body, maintaining the requirements of structure and vascularisation.

Article 3 – Principle of non-discrimination

The implementation of the provisions of this Convention by the Parties, in particular the enjoyment of measures to protect the rights of victims, shall be secured without discrimination on any ground such as sex, race, colour, language, age, religion, political or any other opinion, national or social origin, association with a national minority, property, birth, sexual orientation, state of health, disability or other status.

Chapter II – Substantive Criminal Law

Article 4 – Illicit removal of human organs

- 1 Each Party shall take the necessary legislative and other measures to establish as a criminal offence under its domestic law, when committed intentionally, the removal of human organs from living or deceased donors:
  - a where the removal is performed without the free, informed and specific consent of the living or deceased donor, or, in the case of the deceased donor, without the removal being authorised under its domestic law;

- b where, in exchange for the removal of organs, the living donor, or a third party, has been offered or has received a financial gain or comparable advantage;
  - c where in exchange for the removal of organs from a deceased donor, a third party has been offered or has received a financial gain or comparable advantage.
- 2 Any State or the European Union may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to apply paragraph 1.a of this article to the removal of human organs from living donors, in exceptional cases and in accordance with appropriate safeguards or consent provisions under its domestic law. Any reservation made under this paragraph shall contain a brief statement of the relevant domestic law.
- 3 The expression "financial gain or comparable advantage" shall, for the purpose of paragraph 1, b and c, not include compensation for loss of earnings and any other justifiable expenses caused by the removal or by the related medical examinations, or compensation in case of damage which is not inherent to the removal of organs.
- 4 Each Party shall consider taking the necessary legislative or other measures to establish as a criminal offence under its domestic law the removal of human organs from living or deceased donors where the removal is performed outside of the framework of its domestic transplantation system, or where the removal is performed in breach of essential principles of national transplantation laws or rules. If a Party establishes criminal offences in accordance with this provision, it shall endeavour to apply also Articles 9 to 22 to such offences.

Article 5 – Use of illicitly removed organs for purposes of implantation or other purposes than implantation

Each Party shall take the necessary legislative and other measures to establish as a criminal offence under its domestic law, when committed intentionally, the use of illicitly removed organs, as described in Article 4, paragraph 1, for purposes of implantation or other purposes than implantation.

Article 6 – Implantation of organs outside of the domestic transplantation system or in breach of essential principles of national transplantation law

Each Party shall consider taking the necessary legislative or other measures to establish as a criminal offence under its domestic law, when committed intentionally, the implantation of human organs from living or deceased donors where the implantation is performed outside of the framework of its domestic transplantation system, or where the implantation is performed in breach of essential principles of national transplantation laws or rules. If a Party establishes criminal offences in accordance with this provision, it shall endeavour to apply also Articles 9 to 22 to such offences.

Article 7 – Illicit solicitation, recruitment, offering and requesting of undue advantages

- 1 Each Party shall take the necessary legislative and other measures to establish as a criminal offence under its domestic law, when committed intentionally, the solicitation and recruitment of an organ donor or a recipient, where carried out for financial gain or comparable advantage for the person soliciting or recruiting, or for a third party.

- 2 Each Party shall take the necessary legislative and other measures to establish as a criminal offence, when committed intentionally, the promising, offering or giving by any person, directly or indirectly, of any undue advantage to healthcare professionals, its public officials or persons who direct or work for private sector entities, in any capacity, with a view to having a removal or implantation of a human organ performed or facilitated, where such removal or implantation takes place under the circumstances described in Article 4, paragraph 1, or Article 5 and where appropriate Article 4, paragraph 4 or Article 6.
- 3 Each Party shall take the necessary legislative and other measures to establish as a criminal offence, when committed intentionally, the request or receipt by healthcare professionals, its public officials or persons who direct or work for private sector entities, in any capacity, of any undue advantage with a view to performing or facilitating the performance of a removal or implantation of a human organ, where such removal or implantation takes place under the circumstances described in Article 4, paragraph 1 or Article 5 and where appropriate Article 4, paragraph 4 or Article 6.

Article 8 – Preparation, preservation, storage, transportation, transfer, receipt, import and export of illicitly removed human organs

Each Party shall take the necessary legislative and other measures to establish as a criminal offence under its domestic law, when committed intentionally:

- a the preparation, preservation, and storage of illicitly removed human organs as described in Article 4, paragraph 1, and where appropriate Article 4, paragraph 4;
- b the transportation, transfer, receipt, import and export of illicitly removed human organs as described in Article 4, paragraph 1, and where appropriate Article 4, paragraph 4.

Article 9 – Aiding or abetting and attempt

- 1 Each Party shall take the necessary legislative and other measures to establish as criminal offences, when committed intentionally, aiding or abetting the commission of any of the criminal offences established in accordance with this Convention.
- 2 Each Party shall take the necessary legislative and other measures to establish as a criminal offence the intentional attempt to commit any of the criminal offences established in accordance with this Convention.
- 3 Any State or the European Union may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to apply, or to apply only in specific cases or conditions, paragraph 2 to offences established in accordance with Article 7 and Article 8.

Article 10 – Jurisdiction

- 1 Each Party shall take such legislative or other measures as may be necessary to establish jurisdiction over any offence established in accordance with this Convention, when the offence is committed:
  - a in its territory; or
  - b on board a ship flying the flag of that Party; or

- c on board an aircraft registered under the laws of that Party; or
  - d by one of its nationals; or
  - e by a person who has his or her habitual residence in its territory.
- 2 Each Party shall endeavour to take the necessary legislative or other measures to establish jurisdiction over any offence established in accordance with this Convention where the offence is committed against one of its nationals or a person who has his or her habitual residence in its territory.
  - 3 Any State or the European Union may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to apply or to apply only in specific cases or conditions the jurisdiction rules laid down in paragraph 1. d and e of this article.
  - 4 For the prosecution of the offences established in accordance with this Convention, each Party shall take the necessary legislative or other measures to ensure that its jurisdiction as regards paragraphs 1. d and e of this article is not subordinated to the condition that the prosecution can only be initiated following a report from the victim or the laying of information by the State of the place where the offence was committed.
  - 5 Any State or the European Union may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to apply or to apply only in specific cases paragraph 4 of this article.
  - 6 Each Party shall take the necessary legislative or other measures to establish jurisdiction over the offences established in accordance with this Convention, in cases where an alleged offender is present on its territory and it does not extradite him or her to another State, solely on the basis of his or her nationality.
  - 7 When more than one Party claims jurisdiction over an alleged offence established in accordance with this Convention, the Parties involved shall, where appropriate, consult with a view to determining the most appropriate jurisdiction for prosecution.
  - 8 Without prejudice to the general rules of international law, this Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised by a Party in accordance with its internal law.

Article 11 – Corporate liability

- 1 Each Party shall take the necessary legislative and other measures to ensure that legal persons can be held liable for offences established in accordance with this Convention, when committed for their benefit by any natural person, acting either individually or as part of an organ of the legal person, who has a leading position within it based on:
  - a a power of representation of the legal person;
  - b an authority to take decisions on behalf of the legal person;
  - c an authority to exercise control within the legal person.
- 2 Apart from the cases provided for in paragraph 1 of this article, each Party shall take the necessary legislative and other measures to ensure that a legal person can be held liable where the lack of supervision or control by a natural person referred to in paragraph 1 has made possible the commission of an offence established in accordance with this Convention for the benefit of that legal person by a natural person acting under its authority.

- 3 Subject to the legal principles of the Party, the liability of a legal person may be criminal, civil or administrative.
- 4 Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the offence.

Article 12 – Sanctions and measures

- 1 Each Party shall take the necessary legislative and other measures to ensure that the offences established in accordance with this Convention are punishable by effective, proportionate and dissuasive sanctions. These sanctions shall include, for offences established in accordance with Article 4, paragraph 1 and, where appropriate, Article 5 and Articles 7 to 9, when committed by natural persons, penalties involving deprivation of liberty that may give rise to extradition.
- 2 Each Party shall take the necessary legislative and other measures to ensure that legal persons held liable in accordance with Article 11 are subject to effective, proportionate and dissuasive sanctions, including criminal or non-criminal monetary sanctions, and may include other measures, such as:
  - a temporary or permanent disqualification from exercising commercial activity;
  - b placing under judicial supervision;
  - c a judicial winding-up order.
- 3 Each Party shall take the necessary legislative and other measures to:
  - a permit seizure and confiscation of proceeds of the criminal offences established in accordance with this Convention, or property whose value corresponds to such proceeds;
  - b enable the temporary or permanent closure of any establishment used to carry out any of the criminal offences established in accordance with this Convention, without prejudice to the rights of bona fide third parties, or deny the perpetrator, temporarily or permanently, in conformity with the relevant provisions of domestic law, the exercise of a professional activity relevant to the commission of any of the offences established in accordance with this Convention.

Article 13 – Aggravating circumstances

Each Party shall take the necessary legislative and other measures to ensure that the following circumstances, in so far as they do not already form part of the constituent elements of the offence, may, in conformity with the relevant provisions of domestic law, be taken into consideration as aggravating circumstances in determining the sanctions in relation to the offences established in accordance with this Convention:

- a the offence caused the death of, or serious damage to the physical or mental health of, the victim;
- b the offence was committed by a person abusing his or her position;
- c the offence was committed in the framework of a criminal organisation;
- d the perpetrator has previously been convicted of offences established in accordance with this Convention;
- e the offence was committed against a child or any other particularly vulnerable person.

Article 14 – Previous convictions

Each Party shall take the necessary legislative and other measures to provide for the possibility to take into account final sentences passed by another Party in relation to the offences established in accordance with this Convention when determining the sanctions.

Chapter III – Criminal Procedural Law**Article 15 – Initiation and continuation of proceedings**

Each Party shall take the necessary legislative and other measures to ensure that investigations or prosecution of offences established in accordance with this Convention should not be subordinate to a complaint and that the proceedings may continue even if the complaint is withdrawn.

Article 16 – Criminal investigations

Each Party shall take the necessary legislative and other measures, in conformity with the principles of its domestic law, to ensure effective criminal investigation and prosecution of offences established in accordance with this Convention.

Article 17 – International co-operation

- 1 The Parties shall co-operate with each other, in accordance with the provisions of this Convention and in pursuance of relevant applicable international and regional instruments and arrangements agreed on the basis of uniform or reciprocal legislation and their domestic law, to the widest extent possible, for the purpose of investigations or proceedings concerning the offences established in accordance with this Convention, including seizure and confiscation.
- 2 The Parties shall co-operate to the widest extent possible in pursuance of the relevant applicable international, regional and bilateral treaties on extradition and mutual legal assistance in criminal matters concerning the offences established in accordance with this Convention.
- 3 If a Party that makes extradition or mutual legal assistance in criminal matters conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition or legal assistance in criminal matters from a Party with which it has no such a treaty, it may, acting in full compliance with its obligations under international law and subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested Party, consider this Convention as the legal basis for extradition or mutual legal assistance in criminal matters in respect of the offences established in accordance with this Convention.

Chapter IV – Protection measures**Article 18 – Protection of victims**

Each Party shall take the necessary legislative and other measures to protect the rights and interests of victims of offences established in accordance with this Convention, in particular by:

- a ensuring that victims have access to information relevant to their case and which is necessary for the protection of their health and other rights involved;
- b assisting victims in their physical, psychological and social recovery;
- c providing, in its domestic law, for the right of victims to compensation from the perpetrators.

Article 19 – Standing of victims in criminal proceedings

- 1 Each Party shall take the necessary legislative and other measures to protect the rights and interests of victims at all stages of criminal investigations and proceedings, in particular by:
  - a informing them of their rights and the services at their disposal and, upon request, the follow-up given to their complaint, the charges retained, the state of the criminal proceedings, unless in exceptional cases the proper handling of the case may be adversely affected by such notification, and their role therein as well as the outcome of their cases;
  - b enabling them, in a manner consistent with the procedural rules of domestic law, to be heard, to supply evidence and have their views, needs and concerns presented, directly or through an intermediary, and considered;
  - c providing them with appropriate support services so that their rights and interests are duly presented and taken into account;
  - d providing effective measures for their safety, as well as that of their families, from intimidation and retaliation.
- 2 Each Party shall ensure that victims have access, as from their first contact with the competent authorities, to information on relevant judicial and administrative proceedings.
- 3 Each Party shall ensure that victims have access to legal aid, in accordance with domestic law and provided free of charge where warranted, when it is possible for them to have the status of parties to criminal proceedings.
- 4 Each Party shall take the necessary legislative and other measures to ensure that victims of an offence established in accordance with this Convention committed in the territory of a Party other than the one where they reside can make a complaint before the competent authorities of their State of residence.
- 5 Each Party shall provide, by means of legislative or other measures, in accordance with the conditions provided for by its domestic law, the possibility for groups, foundations, associations or governmental or non-governmental organisations, to assist and/or support the victims with their consent during criminal proceedings concerning the offences established in accordance with this Convention

Article 20 – Protection of witnesses

- 1 Each Party shall, within its means and in accordance with the conditions provided for by its domestic law, provide effective protection from potential retaliation or intimidation for witnesses in criminal proceedings, who give testimony concerning offences covered by this Convention and, as appropriate, for their relatives and other persons close to them.

- 2 Paragraph 1 of this article shall also apply to victims insofar as they are witnesses.

Chapitre V – Mesures de prévention

Article 21 – Measures at domestic level

- 1 Each Party shall take the necessary legislative and other measures to ensure:
  - a the existence of a transparent domestic system for the transplantation of human organs;
  - b equitable access to transplantation services for patients;
  - c adequate collection, analysis and exchange of information related to the offences covered by this Convention in co-operation between all relevant authorities.
- 2 With the aim of preventing and combatting trafficking in human organs, each Party shall take measures, as appropriate
  - a to provide information or strengthen training for healthcare professionals and relevant officials in the prevention of and combat against trafficking in human organs;
  - b to promote awareness-raising campaigns addressed to the general public about the unlawfulness and dangers of trafficking in human organs.
- 3 Each Party shall take the necessary legislative and other measures to prohibit the advertising of the need for, or availability of human organs, with a view to offering or seeking financial gain or comparable advantage.

Article 22 – Measures at international level

The Parties shall, to the widest extent possible, co-operate with each other in order to prevent trafficking in human organs. In particular, the Parties shall:

- a report to the Committee of the Parties at its request on the number of cases of trafficking in human organs within their respective jurisdictions;
- b designate a national contact point for the exchange of information pertaining to trafficking in human organs.

Chapter VI – Follow-up mechanism

Article 23 – Committee of the Parties

- 1 The Committee of the Parties shall be composed of representatives of the Parties to the Convention.
- 2 The Committee of the Parties shall be convened by the Secretary General of the Council of Europe. Its first meeting shall be held within a period of one year following the entry into force of this Convention for the tenth signatory having ratified it. It shall subsequently meet whenever at least one third of the Parties or the Secretary General so requests.
- 3 The Committee of the Parties shall adopt its own rules of procedure.

- 4 The Committee of the Parties shall be assisted by the Secretariat of the Council of Europe in carrying out its functions
- 5 A contracting Party which is not a member of the Council of Europe shall contribute to the financing of the Committee of the Parties in a manner to be decided by the Committee of Ministers upon consultation of that Party.

Article 24 – Other representatives

- 1 The Parliamentary Assembly of the Council of Europe, the European Committee on Crime Problems (CDPC), as well as other relevant Council of Europe intergovernmental or scientific committees, shall each appoint a representative to the Committee of the Parties in order to contribute to a multisectoral and multidisciplinary approach.
- 2 The Committee of Ministers may invite other Council of Europe bodies to appoint a representative to the Committee of the Parties after consulting the latter.
- 3 Representatives of relevant international bodies may be admitted as observers to the Committee of the Parties following the procedure established by the relevant rules of the Council of Europe.
- 4 Representatives of relevant official bodies of the Parties may be admitted as observers to the Committee of the Parties following the procedure established by the relevant rules of the Council of Europe.
- 5 Representatives of civil society, and in particular non-governmental organisations, may be admitted as observers to the Committee of the Parties following the procedure established by the relevant rules of the Council of Europe.
- 6 In the appointment of representatives under paragraphs 2 to 5 of this article, a balanced representation of the different sectors and disciplines shall be ensured.
- 7 Representatives appointed under paragraphs 1 to 5 above shall participate in meetings of the Committee of the Parties without the right to vote.

Article 25 – Functions of the Committee of the Parties

- 1 The Committee of the Parties shall monitor the implementation of this Convention. The rules of procedure of the Committee of the Parties shall determine the procedure for evaluating the implementation of this Convention, using a multisectoral and multidisciplinary approach.
- 2 The Committee of the Parties shall also facilitate the collection, analysis and exchange of information, experience and good practice between States to improve their capacity to prevent and combat trafficking in human organs. The Committee may avail itself of the expertise of other relevant Council of Europe committees and bodies.
- 3 Furthermore, the Committee of the Parties shall, where appropriate:
  - a facilitate the effective use and implementation of this Convention, including the identification of any problems that may arise and the effects of any declaration or reservation made under this Convention;
  - b express an opinion on any question concerning the application of this Convention and facilitate the exchange of information on significant legal, policy or technological developments;

- c make specific recommendations to Parties concerning the implementation of this Convention.
- 4 The European Committee on Crime Problems (CDPC) shall be kept periodically informed regarding the activities mentioned in paragraphs 1, 2 and 3 of this article.

Chapter VII – Relationship with other international instruments

Article 26 – Relationship with other international instruments

- 1 This Convention shall not affect the rights and obligations arising from the provisions of other international instruments to which Parties to the present Convention are Parties or shall become Parties and which contain provisions on matters governed by this Convention.
- 2 The Parties to the Convention may conclude bilateral or multilateral agreements with one another on the matters dealt with in this Convention, for purposes of supplementing or strengthening its provisions or facilitating the application of the principles embodied in it.

Chapter VIII – Amendments to the Convention

Article 27 – Amendments

- 1 Any proposal for an amendment to this Convention presented by a Party shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her to the member States of the Council of Europe, the non-member States enjoying observer status with the Council of Europe, the European Union, and any State having been invited to sign this Convention.
- 2 Any amendment proposed by a Party shall be communicated to the European Committee on Crime Problems (CDPC) and other relevant Council of Europe intergovernmental or scientific committees, which shall submit to the Committee of the Parties their opinions on that proposed amendment.
- 3 The Committee of Ministers of the Council of Europe shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by the Committee of Parties and, after having consulted the Parties to this Convention that are not members of the Council of Europe, may adopt the amendment by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe.
- 4 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.
- 5 Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General that they have accepted it.

Chapter IX – Final clauses

Article 28 – Signature and entry into force

- 1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the European Union and the non-member States which enjoy observer status with the Council of Europe. It shall also be open for signature by any other non-member State of the Council of Europe upon invitation by the Committee of Ministers. The decision to invite a non-member State to sign the Convention shall be taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe, and by unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers. This decision shall be taken after having obtained the unanimous agreement of the other States/European Union having expressed their consent to be bound by this Convention.
- 2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which five signatories, including at least three member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.
- 4 In respect of any State or the European Union, which subsequently expresses its consent to be bound by the Convention, it shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 29 – Territorial application

- 1 Any State or the European Union may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- 2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 30 – Reservations

- 1 Any State or the European Union may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that it avails itself of one or more of the reservations provided for in Articles 4, paragraph 2; 9, paragraph 3; 10, paragraphs 3 and 5.

- 2 Any State or the European Union may also, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that it reserves the right to apply the Article 5 and Article 7, paragraphs 2 and 3, only when the offences are committed for purposes of implantation, or for purposes of implantation and other purposes as specified by the Party.
- 3 No other reservation may be made.
- 4 Each Party which has made a reservation may, at any time, withdraw it entirely or partially by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall take effect from the date of the receipt of such notification by the Secretary General.

Article 31 – Dispute settlement

The Committee of the Parties will follow in close co-operation with the European Committee on Crime Problems (CDPC) and other relevant Council of Europe intergovernmental or scientific committees the application of this Convention and facilitate, when necessary, the friendly settlement of all difficulties related to its application.

Article 32 – Denunciation

- 1 Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 33 – Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the non-member States enjoying observer status with the Council of Europe, the European Union, and any State having been invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 28, of:

- a any signature ;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Article 28;
- d any amendment adopted in accordance with Article 27 and the date on which such an amendment enters into force;
- e any reservation and withdrawal of reservation made in pursuance of Article 30;
- f any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 32;
- g any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done in Santiago de Compostela, this 25th day of March 2015, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which enjoy observer status with the Council of Europe, to the European Union and to any State invited to sign this Convention.

CERTIFIED COPY

Strasbourg, this 29 July 2015
For the Secretary General

Marta REQUENA
Head of the International Law Division
and Treaty Office

PŘEKLAD

Úmluva Rady Evropy proti obchodování s lidskými orgány

(přijata Výborem ministrů dne 9. července 2014 na 1205. zasedání náměstků ministrů)

Preamble

Členské státy Rady Evropy a další signatáři této Úmluvy;

majíce na paměti Všeobecnou deklaraci lidských práv vyhlášenou Valným shromážděným Organizace spojených národů dne 10. prosince 1948 a Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (1950, ETS č. 5);

majíce na paměti Úmluvu na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny: Úmluvu o lidských právech a biomedicíně (1997, ETS č. 164) a Dodatkový protokol k Úmluvě o lidských právech a biomedicíně vztahující se k transplantacím orgánů a tkání lidského původu (2002, ETS č. 186);

majíce na paměti Protokol o předcházení, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, doplňující Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (2000) a Úmluvu Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi (2005, CETS č. 197);

majíce na zřeteli, že cílem Rady Evropy je dosažení větší jednoty mezi jejími členy;

majíce na zřeteli, že obchodování s lidskými orgány narušuje lidskou důstojnost a právo na život a představuje závažnou hrozbu pro veřejné zdraví;

jsouce odhodlány přispět v zásadní míře k vymýcení obchodu s lidskými orgány pomocí zavedení nových trestných činů, které doplní stávající mezinárodní právní nástroje na poli obchodování s lidmi za účelem odběru jejich orgánů;

majíce na zřeteli, že účelem této Úmluvy je předcházet obchodování s lidmi a bojovat proti němu a že při implementaci hmotněprávních trestních ustanovení Úmluvy by měl být brán v potaz jak účel Úmluvy, tak zásada proporcionality;

uvědomující si, že k efektivnímu potírání globální hrozby, kterou představuje obchodování s lidskými orgány, by měla být podporována úzká mezinárodní spolupráce mezi členskými i nečlenskými státy Rady Evropy;

se dohodly na následujícím:

Hlava I – Účel, rozsah a použití pojmů

Článek 1

Účel

1. Účelem této Úmluvy je:
  - a) předcházet obchodování s lidskými orgány a bojovat proti němu zajištěním kriminalizace určitých jednání;
  - b) chránit práva obětí trestných činů sjednaných touto Úmluvou;
  - c) usnadnit spolupráci na národní i mezinárodní úrovni na opatřeních proti obchodování s lidskými orgány.
2. Za účelem zajištění účinné implementace ustanovení této Úmluvy smluvními stranami zřizuje Úmluva zvláštní kontrolní mechanismus.

Článek 2

Rozsah a použití pojmů

1. Tato Úmluva se vztahuje na obchodování s lidskými orgány za účelem transplantace nebo za jinými účely a na další formy nezákonného odběru nebo nezákonné transplantace.
2. Pro účely této Úmluvy se rozumí:
  - „obchodováním s lidskými orgány“ jakékoliv nezákonné zacházení s lidskými orgány tak, jak je popsáno v čl. 4 odst. 1 a čl. 5, 7, 8 a 9 této Úmluvy;
  - „lidským orgánem“ diferencovaná část lidského těla tvořená různými tkáněmi, která si zachovává svou strukturu, vaskularizaci a schopnost plnit fyziologické funkce s významnou mírou autonomie. Za orgán se rovněž považuje část orgánu, má-li v lidském těle sloužit stejnému účelu jako celý orgán, při zachování požadavků na strukturu a vaskularizaci.

Článek 3

Zásada nediskriminace

Implementace této Úmluvy smluvními stranami, zvláště požívání práva na ochranu obětí, musí být zajištěna bez jakékoli diskriminace, zejména diskriminace na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, věku, náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národnostního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, sexuální orientace, zdravotního stavu, zdravotního postižení nebo jiného postavení.

Hlava II – Trestní právo hmotné

Článek 4

Nezákonný odběr lidského orgánu

1. Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která v jejím vnitrostátním právu zajistí trestnost úmyslného odběru lidského orgánu z těla žijícího či zemřelého dárce:
  - a) pokud je odběr proveden bez svobodného, informovaného a specifického souhlasu žijícího či zemřelého dárce, nebo pokud v případě zemřelého dárce odběr není povolen vnitrostátním právem;
  - b) pokud výměnou za odběr orgánu žijící dárce nebo třetí strana obdrželi nebo jim byl nabídnut finanční prospěch nebo srovnatelná výhoda;
  - c) pokud výměnou za odběr orgánu z těla zemřelého dárce třetí strana obdržela nebo jí byl nabídnut finanční prospěch nebo srovnatelná výhoda.
2. Každý stát nebo Evropská unie mohou při podpisu nebo při uložení ratifikační listiny nebo listiny o přijetí či o schválení v prohlášení zaslaném generálnímu tajemníkovi Rady Evropy prohlásit, že si vyhrazují právo nepoužít odstavec 1 písm. a) tohoto článku na odběr orgánu z těla žijícího dárce, a to ve výjimečných případech a v souladu s odpovídajícími ustanoveními o zárukách a souhlasu dárce podle vnitrostátního práva. Jakákoliv výhrada učiněná podle tohoto odstavce musí obsahovat stručné vyjádření popisující příslušné ustanovení vnitrostátního práva.
3. Výraz „finanční prospěch nebo srovnatelná výhoda“ nezahrnuje pro účely odst. 1 písm. b) a c) náhradu ušlého výdělku ani jiné důvodné výdaje způsobené odběrem orgánu nebo souvisejícími zdravotními vyšetřeními, nezahrnuje ani náhradu škody, která není přímo spojená s odběrem orgánu.
4. Každá smluvní strana zváží přijetí takových legislativních nebo jiných opatření, která v jejím vnitrostátním právu zajistí trestnost odběru orgánu z těla žijícího nebo zemřelého dárce, pokud je takový odběr proveden mimo rámec vnitrostátního transplantačního systému nebo pokud je odběr proveden v rozporu se základními zásadami vnitrostátní transplantační legislativy či pravidel. Pokud smluvní strana zavede trestný čin v souladu s tímto ustanovením, bude usilovat také o aplikaci čl. 9 až 22 ve vztahu k takovému trestnému činu.

Článek 5

Použití nezákonně odebraných orgánů pro účely transplantace nebo pro jiné účely

Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která v jejím vnitrostátním právu zajistí trestnost úmyslného použití nezákonně odebraných orgánů podle čl. 4 odst. 1 pro účely transplantace nebo pro jiné účely.

Článek 6

Transplantace orgánů mimo rámec vnitrostátního transplantčního systému nebo v rozporu se základními zásadami vnitrostátní transplantční legislativy

Každá smluvní strana zváží přijetí takových legislativních nebo jiných opatření, která v jejím vnitrostátním právu zajistí trestnost úmyslné transplantace lidského orgánu pocházejícího ze žijícího nebo zemřelého dárce, pokud je taková transplantace provedena mimo rámec vnitrostátního transplantčního systému nebo pokud je odběr proveden v rozporu se základními zásadami vnitrostátní transplantční legislativy či pravidel. Pokud smluvní strana zavede trestný čin v souladu s tímto ustanovením, bude usilovat také o aplikaci čl. 9 až 22 ve vztahu k takovému trestnému činu.

Článek 7

Nezákonné navádění, sjednávání, nabízení nebo žádání o neoprávněnou výhodu

1. Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která v jejím vnitrostátním právu zajistí trestnost úmyslného navádění nebo sjednávání dárce nebo příjemce orgánu, pokud je prováděno za účelem finančního zisku nebo jiné srovnatelné výhody pro osobu navádějící nebo sjednávající nebo pro třetí stranu.
2. Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která zajistí trestnost úmyslného přímého či nepřímého příslibení, nabídnutí nebo poskytnutí jakékoliv neoprávněné výhody jakoukoliv osobou zdravotnickému personálu, veřejnému činiteli smluvní strany nebo osobě, která řídí nebo pracuje v soukromém sektoru, ať už na jakékoliv pozici, s úmyslem nechat si provést nebo umožnit odběr nebo transplantaci lidského orgánu, pokud se takový odběr nebo transplantace odehraje za okolností popsaných v čl. 4 odst. 1 či čl. 5 a případně v čl. 4 odst. 4 či čl. 6.
3. Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která zajistí trestnost úmyslného požádání nebo obdržení jakékoliv neoprávněné výhody ze strany zdravotnického personálu, veřejných činitelů smluvní strany nebo osoby, která řídí nebo pracuje v soukromém sektoru, ať už na jakékoliv pozici, v souvislosti s provedením nebo umožněním odběru nebo transplantace lidského orgánu, pokud se takový odběr nebo transplantace odehraje za okolností popsaných v čl. 4 odst. 1 či čl. 5 a případně v čl. 4 odst. 4 či čl. 6.

Článek 8

Příprava, uchovávání, skladování, přeprava, přesun, příjem, dovoz a vývoz nezákonně odebraných lidských orgánů

Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která v jejím vnitrostátním právu zajistí trestnost následujícího úmyslného jednání:

- a) přípravy, uchovávání a skladování lidských orgánů odebraných nezákonně, jak je popsáno v čl. 4 odst. 1 a případně v čl. 4 odst. 4;

- b) přepravy, přesunu, přijímání, dovozu a vývozu lidských orgánů odebraných nezákonně, jak je popsáno v čl. 4 odst. 1 a případně v čl. 4 odst. 4.

Článek 9

Napomáhání, účastenství a pokus

1. Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která zajistí trestnost jakékoliv úmyslné formy napomáhání či účastenství na spáchání trestného činu podle této Úmluvy.
2. Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která zajistí trestnost úmyslného pokusu spáchat trestný čin podle této Úmluvy.
3. Každý stát nebo Evropská unie mohou při podpisu nebo při uložení ratifikační listiny nebo listiny o přijetí či o schválení v prohlášení zaslaném generálnímu tajemníkovi Rady Evropy prohlásit, že si vyhrazují právo nepoužít odst. 2 na trestné činy podle čl. 7 a čl. 8, nebo jej použít pouze ve zvláštních případech či za zvláštních podmínek.

Článek 10

Soudní pravomoc

1. Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná k tomu, aby soudní pravomoc byla dána pro jakýkoliv trestný čin podle této Úmluvy, byl-li spáchán:
  - a) na území této smluvní strany; nebo
  - b) na palubě lodi plující pod vlajkou této smluvní strany; nebo
  - c) na palubě letadla registrovaného podle práva této smluvní strany; nebo
  - d) občanem této smluvní strany; nebo
  - e) osobou, která má obvyklý pobyt na území této smluvní strany.
2. Každá smluvní strana bude usilovat o přijetí legislativních nebo jiných opatření, která budou nezbytná k tomu, aby soudní pravomoc byla dána pro jakýkoliv trestný čin podle této Úmluvy, byl-li spáchán vůči občanovi nebo osobě mající obvyklý pobyt na území této smluvní strany.
3. Každý stát nebo Evropská unie může při podpisu nebo uložení ratifikační listiny nebo listiny o přijetí či o schválení v prohlášení zaslaném generálnímu tajemníkovi Rady Evropy prohlásit, že si vyhrazuje právo nepoužít pravidla soudní pravomoci stanovená v odst. 1 písm. d) a e) tohoto článku, nebo je použít pouze ve zvláštních případech či za zvláštních podmínek.
4. Pro stíhání trestných činů podle této Úmluvy přijme každá smluvní strana taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná k tomu, aby její soudní pravomoc

podle odst. 1 písm. d) a e) nepodléhala podmínce, že trestní stíhání může být zahájeno pouze na základě oznámení oběti nebo na základě poskytnutí informací státem, v němž ke spáchání činu došlo.

5. Každý stát nebo Evropská unie může při podpisu nebo uložení ratifikační listiny nebo listiny o přijetí či schválení v prohlášení zaslaném generálnímu tajemníkovi Rady Evropy prohlásit, že si vyhrazuje právo nepoužít ustanovení odst. 4 tohoto článku, nebo je použít pouze ve zvláštních případech.
6. Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná k založení soudní pravomoci pro trestné činy podle této Úmluvy, pokud se domnělý pachatel nachází na území této smluvní strany a tato ho nevydá do jiného státu pouze z důvodu státní příslušnosti.
7. Pokud se více než jedna smluvní strana domáhá své soudní pravomoci ve vztahu k domnělým trestným činům podle této Úmluvy, dotčené smluvní strany spolu budou případně jednat s cílem určit nejvhodnější soudní příslušnost pro stíhání činu.
8. Aniž jsou dotčena obecná pravidla mezinárodního práva, tato Úmluva nevylučuje výkon trestněprávní pravomoci smluvní strany v souladu s jejími vnitrostátními právními předpisy.

Článek 11

Odpovědnost právnických osob

1. Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření k zajištění toho, aby právnická osoba mohla být činěna odpovědnou za trestný čin zavedený podle této Úmluvy, spáchaný v její prospěch jakoukoli fyzickou osobou, ať již jedná samostatně nebo jako člen orgánu této právnické osoby, která v rámci této právnické osoby působí ve vedoucím postavení na základě:
  - a) plné moci k zastupování této právnické osoby;
  - b) pravomoci přijímat rozhodnutí jménem této právnické osoby;
  - c) pravomoci vykonávat kontrolu v rámci této právnické osoby.
2. Kromě případů uvedených v odst. 1 přijme každá smluvní strana nezbytná legislativní a jiná opatření k zajištění toho, aby právnická osoba mohla být činěna odpovědnou v případech, kdy nedostatek dohledu nebo kontroly ze strany fyzické osoby uvedené v odst. 1 umožnil spáchání trestného činu, stanoveného v souladu s touto Úmluvou, ve prospěch této právnické osoby fyzickou osobou jí podřízenou.
3. V souladu s právními zásadami smluvní strany může být odpovědnost právnické osoby trestní, občanskoprávní nebo správní.
4. Touto odpovědností není dotčena trestní odpovědnost fyzických osob, které trestný čin spáchaly.

Článek 12

Sankce a opatření

1. Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která zajistí, aby za spáchání trestných činů zavedených podle této Úmluvy bylo možné uložit účinné, přiměřené a odrazující sankce. Tyto sankce zahrnují v případě trestných činů podle čl. 4 odst. 1 a případně podle čl. 5, 7 a 9, jsou-li spáchány fyzickými osobami, uložení trestu včetně trestu odnětí svobody ve výši, která zakládá důvod pro vydání osoby do cizího státu.
2. Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která zajistí, aby právnické osoby činěné odpovědnými podle čl. 11 podléhaly účinným, přiměřeným a odrazujícím sankcím, včetně trestních i netrestních peněžitých sankcí, a mohou zahrnovat i jiné sankce, například:
  - a) dočasný nebo trvalý zákaz provozování obchodní činnosti;
  - b) uložení soudního dohledu;
  - c) zrušení rozhodnutím soudu.
3. Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která:
  - a) umožní zajištění a zabavení výnosů z trestných činů zavedených podle této Úmluvy nebo majetku, jehož hodnota odpovídá takovým výnosům;
  - b) umožní dočasné nebo trvalé uzavření jakéhokoli zařízení, sloužícího k páčání některého z trestných činů zavedených podle této Úmluvy, aniž by byla v dobré víře dotčena práva třetích osob, nebo umožní dočasně nebo trvale zakázat pachatel, v souladu s příslušnými ustanoveními vnitrostátního práva, výkon profesní činnosti související s páčáním jakéhokoli trestného činu zavedeného podle této Úmluvy.

Článek 13

Přítěžující okolnosti

Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která zajistí, aby následující okolnosti, pokud již samy nejsou prvky zakládajícími trestný čin, byly podle příslušných ustanovení vnitrostátního práva brány v úvahu jako přítěžující okolnosti při určování trestů za trestné činy zavedené podle této Úmluvy:

- a) trestný čin zapříčinil smrt nebo závažnou újmu na fyzickém či duševním zdraví oběti;
- b) trestný čin byl spáchán osobou, která při tom zneužila svého postavení;
- c) trestný čin byl spáchán v rámci zločinného spolčení;
- d) pachatel byl již dříve odsouzen za trestné činy zavedené podle této Úmluvy;
- e) trestný čin byl spáchán vůči dítěti nebo jiné zvláště zranitelné osobě.

Článek 14

Předchozí odsouzení

Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která zajistí, aby v rámci ukládání sankcí mohly být zohledněny pravomocné odsuzující rozsudky vydané jinou smluvní stranou za trestné činy zavedené podle této Úmluvy.

Hlava III – Trestní právo procesní

Článek 15

Zahájení a pokračování řízení

Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která zajistí, aby vyšetřování nebo stíhání trestných činů zavedených v souladu s touto Úmluvou nebylo podmíněno podáním trestního oznámení a aby řízení mohlo pokračovat i tehdy, pokud by trestní oznámení bylo staženo.

Článek 16

Vyšetřování v trestním řízení

Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která v souladu se zásadami vnitrostátního práva zajistí účinné trestní vyšetřování a stíhání trestných činů zavedených v souladu s touto Úmluvou.

Článek 17

Mezinárodní spolupráce

1. Smluvní strany spolupracují v souladu s ustanoveními této Úmluvy a za použití příslušných platných mezinárodních i regionálních nástrojů a ujednání zavedených na základě jednotných nebo recipročních právních předpisů a právních předpisů daného státu, a to v co nejširším rozsahu, za účelem vyšetřování nebo řízení týkajících se trestných činů zavedených v souladu s touto Úmluvou, včetně zajištění a zabavení majetku.
2. Smluvní strany spolupracují v co nejširším rozsahu při provádění příslušných platných mezinárodních, regionálních i dvoustranných dohod o vydání do cizího státu a o vzájemné právní pomoci v trestních věcech ve vztahu k trestným činům zavedeným v souladu s touto Úmluvou.
3. Pokud smluvní strana, která vydání do cizího státu nebo vzájemnou právní pomoc v trestních věcech podmiňuje existencí dohody, obdrží žádost o vydání do cizího státu nebo o právní pomoc v trestních věcech od smluvní strany, s níž takovou dohodu uzavřenou nemá, může, jednajíc v plném souladu se svými závazky vyplývajícími

z mezinárodního práva a dbajíc na podmínky požadované právním řádem dožádané smluvní strany, považovat tuto Úmluvu za právní základ pro vydání nebo vzájemnou právní pomoc v trestních věcech ve vztahu k trestným činům zavedených v souladu s touto Úmluvou.

Hlava IV – Ochranná opatření

Článek 18

Ochrana obětí

Každá smluvní strana přijme legislativní a jiná opatření nezbytná k ochraně práv a zájmů obětí trestných činů zavedených v souladu s touto Úmluvou, zejména:

- a) zajištěním, aby oběti měly přístup k informacím týkajícím se jejich případu a nezbytným pro ochranu jejich zdraví a jiných dotčených práv;
- b) poskytnutí pomoci obětem při jejich fyzické, psychické a sociální rekonvalescenci;
- c) stanovením práva obětí na náhradu škody od pachatele ve svém vnitrostátním právu.

Článek 19

Postavení obětí v trestním řízení

1. Každá smluvní strana přijme legislativní a jiná opatření nezbytná k ochraně práv a zájmů obětí ve všech fázích vyšetřování a trestního řízení, zejména:
  - a) informováním o jejich právech a o službách, které mají k dispozici, a na požádání také o vyřízení jejich trestního oznámení, o bodech obžaloby, o průběhu trestního řízení, kromě případů, kdy by bylo ve výjimečných případech takovým sdělením nepříznivě ovlivněno řádné vyřízení případu, o jejich roli v rámci řízení, jakož i o výsledcích jejich případů;
  - b) zajištěním možnosti, způsobem odpovídajícím vnitrostátním procesním pravidlům, být slyšen, poskytnout důkazní prostředky a přednést své názory, potřeby a obavy přímo anebo skrze zprostředkovatele, a aby tyto byly brány v úvahu;
  - c) poskytnutím náležitých podpůrných služeb k zajištění, aby jejich práva a zájmy mohly být řádně předneseny a vzaty v úvahu;
  - d) zavedením účinných opatření k zajištění bezpečnosti jejich i jejich rodin před zastrašováním a odplatou.
2. Každá smluvní strana zajistí, aby oběti měly od okamžiku prvního kontaktu s příslušným orgánem přístup k informacím o příslušných soudních a správních řízeních.
3. Každá smluvní strana zajistí, aby oběti měly v souladu s vnitrostátním právem přístup k právní pomoci, v podložených případech bezplatně, pokud je možné, aby měly postavení strany v trestním řízení.

4. Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která zajistí, aby oběti trestných činů zavedených v souladu s touto Úmluvou a spáchaných na území jiné smluvní strany než té, kde má oběť bydliště, mohly podat trestní oznámení u příslušného orgánu státu jejich pobytu.
5. Každá smluvní strana za podmínek stanovených vnitrostátním právem zajistí prostřednictvím legislativních nebo jiných opatření možnost, aby skupiny, nadace, sdružení a vládní i nevládní organizace se souhlasem obětí pomáhaly a/nebo podporovaly oběti v rámci trestního řízení týkajícího se trestných činů zavedených podle této Úmluvy.

Článek 20

Ochrana svědků

1. Každá smluvní strana v rámci svých možností a v souladu s podmínkami stanovenými jejím vnitrostátním právem poskytne svědkům v trestním řízení, svědčícím ve věcech trestných činů zavedených v souladu s touto Úmluvou, a v případě potřeby též jejich rodinám a dalším blízkým osobám, účinnou ochranu před možnou odplatou nebo zastrahováním.
2. Odst. 1 tohoto článku se vztahuje také na oběti, pokud jsou svědky.

Hlava V - Preventivní opatření

Článek 21

Opatření na vnitrostátní úrovni

1. Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření k tomu, aby zajistila:
  - a) existenci transparentního vnitrostátního systému pro transplantaci lidských orgánů;
  - b) spravedlivý přístup pacientů k transplantačním službám;
  - c) potřebné shromáždění, analýzu a výměnu informací, které se týkají trestných činů zavedených v souladu s touto Úmluvou, v součinnosti se všemi příslušnými orgány.
2. Za účelem předcházení nezákonnému obchodu s lidskými orgány a boje proti němu přijme každá smluvní strana případná opatření k:
  - a) poskytování informací nebo posílení školení pro zdravotnické pracovníky a příslušné úředníky v oblasti prevence a boje proti obchodování s lidskými orgány;
  - b) podpoře osvětové kampaně určené široké veřejnosti zaměřené na protiprávnost a nebezpečí obchodování s lidskými orgány.
3. Každá smluvní strana přijme nezbytná legislativní a jiná opatření, která zakáží reklamu propagující potřebu nebo dostupnost lidských orgánů za účelem nabídnutí nebo požadování finančního zisku či srovnatelné výhody.

Článek 22

Opatření na mezinárodní úrovni

Smluvní strany budou v co nejširší možné míře vzájemně spolupracovat za účelem předcházení obchodování s lidskými orgány. Smluvní strany zejména:

- a) budou informovat na žádost Výbor smluvních stran o počtu případů obchodování s lidskými orgány v rámci jejich soudní příslušnosti;
- b) určí národní kontaktní místo pro výměnu informací týkajících se obchodování s lidskými orgány.

Hlava VI – Kontrolní mechanismus

Článek 23

Výbor smluvních stran

1. Výbor smluvních stran se skládá ze zástupců smluvních stran této Úmluvy.
2. Výbor smluvních stran svolává generální tajemník Rady Evropy. První schůzka výboru se musí konat do jednoho roku od data vstupu této Úmluvy v platnost pro jejího desátého signatáře, který ji ratifikoval. Následně se bude konat kdykoliv na základě žádosti nejméně jedné třetiny smluvních stran nebo generálního tajemníka.
3. Výbor smluvních stran přijme svůj Jednací řád.
4. Výboru smluvních stran bude při výkonu jeho funkcí napomáhat sekretariát Rady Evropy.
5. Smluvní strana, která není členským státem Rady Evropy, bude k financování Výboru smluvních stran přispívat způsobem, který rozhodne Výbor ministrů po konzultaci s touto smluvní stranou.

Článek 24

Ostatní zástupci

1. Parlamentní shromáždění Rady Evropy, Evropský výbor pro trestní problematiku (CDPC) a dalšími příslušné mezivládní nebo vědecké výbory Rady Evropy určí své zástupce ve Výboru smluvních stran, kteří budou přispívat k přístupu zohledňujícímu více sektorů a oborů.
2. Výbor ministrů může vyzvat další orgány Rady Evropy, aby na základě konzultací s Výborem smluvních stran určily svého zástupce ve Výboru smluvních stran.
3. Zástupci příslušných mezinárodních orgánů mohou být přijati za pozorovatele Výboru smluvních stran na základě postupu stanoveného příslušnými pravidly Rady Evropy.

4. Zástupci příslušných úředních subjektů smluvních stran mohou být přijati za pozorovatele Výboru smluvních stran na základě postupu stanoveného příslušnými pravidly Rady Evropy.
5. Zástupci občanské společnosti a zejména zástupci nevládních organizací mohou být přijati za pozorovatele Výboru smluvních stran na základě postupu stanoveného příslušnými pravidly Rady Evropy.
6. Při výběru zástupců podle odst. 2 až 5 tohoto článku musí být zajištěno vyvážené zastoupení různých sektorů a oborů.
7. Zástupci určení podle výše uvedených odst. 1 až 5 se budou účastnit schůzí Výboru smluvních stran bez hlasovacího práva.

Článek 25

Funkce Výboru smluvních stran

1. Výbor smluvních stran bude kontrolovat plnění této Úmluvy. Jednací řád Výboru smluvních stran určí postup pro vyhodnocování plnění této Úmluvy, za využití přístupu zohledňujícího více sektorů a oborů.
2. Výbor smluvních stran bude také usnadňovat shromažďování, analýzu a výměnu informací, zkušeností a příkladů dobré praxe mezi státy za účelem zvýšení jejich schopnosti předcházet obchodování s lidskými orgány a bojovat proti němu. Výbor smluvních stran může využít expertízy dalších příslušných výborů a orgánů Rady Evropy.
3. Výbor smluvních stran bude případně také:
  - a) usnadňovat účinné využití a plnění této Úmluvy, včetně identifikace všech problémů, které mohou vyvstat, a účinků všech prohlášení nebo výhrad učiněných podle této Úmluvy;
  - b) vyjadřovat stanoviska k jakýmkoliv otázkám týkajícím se uplatňování této Úmluvy a usnadňovat výměnu informací o rozvoji v oblasti práva, politik a technologií;
  - c) vznášet konkrétní doporučení smluvním stranám ohledně uplatňování této Úmluvy.
4. Evropský výbor pro trestní problematiku (CDPC) musí být pravidelně informován o činnostech uvedených v odst. 1, 2, a 3 tohoto článku.

Hlava VII – Vztahy k dalším mezinárodním instrumentům

Článek 26

Vztahy k dalším mezinárodním instrumentům

1. Touto Úmluvou nejsou dotčena práva a povinnosti vyplývající z ustanovení dalších mezinárodních instrumentů, jichž jsou smluvní strany této Úmluvy smluvními stranami nebo se jimi stanou a jež obsahují ustanovení o otázkách upravených touto Úmluvou.

2. Za účelem doplnění nebo posílení ustanovení této Úmluvy nebo za účelem usnadnění použití zásad v ní zakotvených mohou smluvní strany Úmluvy mezi sebou uzavírat dvoustranné nebo vícestranné dohody o otázkách upravených touto Úmluvou.

Hlava VIII – Změny Úmluvy

Článek 27

Změny

1. Veškeré návrhy změn Úmluvy navržené smluvní stranou musí být sděleny generálnímu tajemníkovi Rady Evropy a jím předány členským státům Rady Evropy, nečlenským státům majícím u Rady Evropy pozorovatelský statut, Evropské unii a všem státům přizvaným podepsat tuto Úmluvu.
2. Veškeré změny navržené smluvní stranou musí být sděleny Evropskému výboru pro trestní problematiku (CDPC) a dalším příslušným mezivládním nebo vědeckým výborům Rady Evropy, které předají svá stanoviska k navrhovaným změnám Výboru smluvních stran.
3. Výbor ministrů Rady Evropy přezkoumá navrhované změny a stanovisko předložené Výborem smluvních stran a po konzultacích se smluvními stranami Úmluvy, které nejsou členskými státy Rady Evropy, může změnu přijmout většinou podle čl. 20 písm. d) Statutu Rady Evropy.
4. Text každé změny přijaté Výborem ministrů podle odst. 3 tohoto článku bude postoupen k přijetí smluvním stranám.

Hlava IX – Závěrečná ustanovení

Článek 28

Podpis a vstup v platnost

1. Tato Úmluva je otevřena k podpisu členským státům Rady Evropy, Evropské unii a nečlenským státům, které mají pozorovatelský statut. Také je otevřena k podpisu dalším nečlenským státům Rady Evropy na základě vyzvání Výborem ministrů. Rozhodnutí vyzvat nečlenský stát k podpisu Úmluvy bude přijato většinou podle čl. 20 písm. d) Statutu Rady Evropy a jednomyslným hlasováním zástupců smluvních států této Úmluvy, oprávněných zasedat ve Výboru ministrů. Toto rozhodnutí bude přijato po získání jednomyslného souhlasu dalších států/Evropské unie, které vyjádřily souhlas být vázány touto Úmluvou.
2. Tato Úmluva se předkládá k ratifikaci, přijetí či schválení. Ratifikační listiny, listiny o přijetí či o schválení se ukládají u generálního tajemníka Rady Evropy.
3. Tato Úmluva vstoupí v platnost prvním dnem měsíce následujícího po uplynutí lhůty tří měsíců od data, ke kterému pět signatářů, z nichž alespoň tři jsou členskými státy Rady

Evropy, vyjádřilo souhlas být vázáno touto Úmluvou v souladu s ustanoveními předcházejícího odstavce.

4. Ve vztahu k jakémukoli státu či Evropské unii, který následně vyjádří souhlas být vázán touto Úmluvou, vstoupí Úmluva v platnost prvním dnem měsíce následujícího po uplynutí lhůty tří měsíců od data uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí či o schválení.

Článek 29

Územní působnost

1. Každý stát nebo Evropská unie může při podpisu nebo při uložení své ratifikační listiny nebo listiny o přijetí či o schválení vymezit území, na které nebo na která se tato Úmluva vztahuje.
2. Každá smluvní strana může poté kdykoliv formou prohlášení učiněnému generálnímu tajemníkovi Rady Evropy rozšířit působnost této Úmluvy na jakékoliv další území vymezené v prohlášení, za jehož mezinárodní vztahy zodpovídá nebo jehož jménem je oprávněna uzavírat závazky. Ve vztahu k tomuto území vstoupí Úmluva v platnost prvním dnem měsíce následujícího po uplynutí lhůty tří měsíců od data obdržení tohoto prohlášení generálním tajemníkem.
3. Každé prohlášení učiněné podle předcházejících dvou odstavců může být ve vztahu ke každému území v něm uvedenému odvoláno prostřednictvím oznámení učiněného generálnímu tajemníkovi Rady Evropy. Odvolání nabude účinnosti prvním dnem měsíce následujícího po uplynutí lhůty tří měsíců od data obdržení tohoto oznámení generálním tajemníkem.

Článek 30

Výhrady

1. Každý stát nebo Evropská unie může při podpisu nebo při uložení své ratifikační listiny nebo listiny o přijetí či o schválení prohlásit, že si vyhrazuje právo využít jednu nebo více výhrad upravených v čl. 4 odst. 2, v čl. 9 odst. 3 a v čl. 10 odst. 3 a 5.
2. Každý stát nebo Evropská unie rovněž může při podpisu nebo při uložení své ratifikační listiny nebo listiny o přijetí či o schválení prohlásit, že si vyhrazuje právo aplikovat čl. 5 a čl. 7 odst. 2 a 3 pouze v případě, že trestný čin byl spáchán za účelem transplantace nebo za jiným účelem upřesněným smluvní stranou.
3. Žádné další výhrady nemohou být vznášeny.
4. Každá smluvní strana, která vznesla výhradu, ji může kdykoliv plně nebo částečně odvolat prostřednictvím oznámení učiněného generálnímu tajemníkovi Rady Evropy. Odvolání nabude účinnosti datem obdržení tohoto oznámení generálním tajemníkem.

Článek 31

Řešení sporů

Výbor smluvních stran bude v úzké spolupráci s Evropským výborem pro trestní problematiku (CDPC) a dalšími příslušnými mezivládními nebo vědeckými výbory Rady Evropy sledovat uplatňování této Úmluvy a v případě potřeby usnadňovat přátelské řešení veškerých potíží vyplývajících z jejího uplatňování.

Článek 32

Vypovězení

1. Každá smluvní strana může kdykoliv vypovědět tuto Úmluvu prostřednictvím oznámení učiněného generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.
2. Toto vypovězení nabude účinnosti prvním dnem měsíce následujícího po uplynutí lhůty tří měsíců od data obdržení tohoto oznámení generálním tajemníkem.

Článek 33

Oznámení

Generální tajemník Rady Evropy oznámí členským státům, Rady Evropy, nečlenským státům požívajícím statutu pozorovatele při Radě Evropy, Evropské unii a každému státu, který byl přizván k podpisu této Úmluvy podle ustanovení čl. 28:

- a) každý podpis;
- b) uložení každé ratifikační listiny nebo listiny o přijetí či o schválení;
- c) každé datum vstupu této Úmluvy v platnost v souladu s čl. 28;
- d) každou změnu přijatou v souladu s čl. 27 a datum vstupu v platnost této změny;
- e) každou výhradu nebo odvolání učiněné podle čl. 30;
- f) každé vypovězení učiněné podle ustanovení čl. 32;
- g) každý další akt, oznámení nebo sdělení týkající se této Úmluvy.

Na důkaz čehož připojili níže podepsaní řádně zplnomocnění zástupci k této Úmluvě své podpisy.

V Santiago de Compostela dne 25. března 2015, v jazyce anglickém a francouzském, přičemž obě znění jsou stejně závazná, v jednom vyhotovení, které je uloženo v archivech Rady Evropy. Generální tajemník Rady Evropy zašle ověřené opisy každému členskému státu Rady Evropy, nečlenským státům požívajícím pozorovatelský statut při Radě Evropy, Evropské unii a každému státu, který bude vyzván, aby podepsal tuto Úmluvu.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, nám. Hrdinů 1634/3, pošt. schr. 155/SB, 140 21 Praha 4, telefon: 974 817 289, fax: 974 816 871 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS s. r. o., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, tel.: 516 205 175, e-mail: sbirky@moraviapress.cz. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku z předcházejícího roku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce mezinárodních smluv. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2018 činí 5 000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** MORAVIAPRESS s. r. o., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné a objednávky jednotlivých částek (dobírky) – 516 205 175, objednávky – knihkupci – 516 205 175, e-mail – sbirky@moraviapress.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej** – **Brno:** Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Obchodní galerie IBC (2. patro), Příkop 6; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Příbíkova, J. Švermy 14; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Olomouc:** Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3; **Pardubice:** ABONO s. r. o., Sportovců 1121; **Plzeň:** Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, nám. Českých bratří 8; **Praha 3:** Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Řipská 23; **Praha 4:** Tiskárna Ministerstva vnitra, Bartůňkova 4; **Praha 9:** DOVŮZ TISKU SUWECO CZ, Klečákova 347; **Praha 10:** BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190, MONITOR CZ, s. r. o., Třebohostická 5, tel.: 283 872 605; **Ústí nad Labem:** PNS Grosso s. r. o., Havířská 327, tel.: 475 259 032, fax: 475 259 029, KARTOON, s. r. o., Klíšská 3392/37 – vazby sbírek tel. a fax: 475 501 773, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Žatec:** Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamace:** informace na tel. čísle 516 205 175. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.